

§ 111

Angående kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset

Dnr 00652-2023

Regionstyrelsens beslut

Regionstyrelsen föreslår fullmäktige besluta att ge regionala utvecklingsnämnden i uppdrag att arbeta vidare med slutrapportens förslag, och återrapportera status i regionala utvecklingsdirektörens rapport senast februari 2024.

Yttrande till beslutsförslaget

I dagsläget saknas en kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset. Regionstyrelsen anser det viktigt att utvecklingsfrågor för de nationella minoriteterna prioriteras, och vill således stödja minoritetsområdets fortsatta arbete framåt.

Sammanfattning

Arbetet med projektet *Kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset* har sammanställts i en slutrapport. I rapporten föreslås etablering av en kulturinstitution med ett huvudmuseum för tornedalingar, kväner och lantalaiset, etablering av ett digitalt informationscentrum, samt att forskning bedrivs på området.

Ärendets behandling under sammanträdet

Johannes Sundelin (S), Linda Jonsson (V) och Anna-Carin Aaro (S) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Beslutsgång

Ordförande ställer det liggande förslaget under proposition och finner att regionstyrelsen bifaller det liggande förslaget.

Beslutsunderlag

Slutrapport Kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset.

Ärendet

Bakgrund

Den 22 november 2017 fick regionstyrelsen i uppdrag att tillsammans med myndigheter och Statens kulturråd undersöka möjligheter att stödja tillkomsten av en kulturinstitution för meän- och lannankielitalande i Norrbotten i samarbete med berörd minoritet. När Region Norrbotten under 2018-2019 undersökte behovet av en kultursamlande verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset bedömdes behovet

vara stort. Såväl inom minoritetsgruppen som hos myndigheter på nationell, regional och kommunal nivå.

Den 24 mars 2020 beslutade regionala utvecklingsnämnden att ett projekt, *Kultursamlade verksamhet för tornedalingar, kväner och lantalaiset*, skulle genomföras. Detta för att vidare undersöka möjligheterna för en framtida kulturinstitution. Projektet finansierades av Statens kulturråd och Region Norrbotten.

Projektets uppdrag har varit att:

- identifiera samverkanspartners
- skapa hållbara strukturer kring samverkan, roller, och uppdrag
- arbeta fram förslag på verksamhetens organisationsstruktur och innehåll, mål och syfte
- föreslå verksamhetens organisationsform och placering, ledning, ägandeskap och ansvar samt ta fram förslag för långsiktig finansiering.

Föreslagna åtgärder

Projektets sammanfattande bedömning har sammanställts i en slutrapport. I slutrapporten föreslås att det bör inrättas ett informationscentrum för tornedalingar, kväner och lantalaiset. Informationscentrumets primära uppgift skulle vara att sprida kunskap om tornedalingar, kväner och lantalaiset via en webbplats och att samordna informationskampanjer i samarbete med andra aktörer. Beslut att etablera ett informationscentrum bör hanteras på riksdagsnivå. Detta då ett informationscentrum med sådant ändamål är en nationell angelägenhet, inte en lokal eller regional fråga.

I slutrapporten bedöms det även finnas starka skäl att etablera en kulturinstitution med ett huvudmuseum för tornedalingar, kväner och lantalaiset som en del av det svenska kulturarvet. I dagsläget saknas denna typ av institution. Slutligen lämnas även en rekommendation till Sveriges regering om att det bör finnas ett ansvarigt lärosäte för vidare forskning om tornedalingar, kväner och lantalaiset.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män. Arbetet med minoritetspolitiska frågor är särskilt viktigt för ökad *jämlikhet* i samhället.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa.

Barn och ungas perspektiv har haft en central roll i framtagandet av verksamhetsförslaget. Att som ung ges möjlighet till ökad kunskap kring sitt språk och sin kultur är identitetsstärkande. Beslutet bidrar således till att värna alla barns lika värde samt kulturella rättigheter.

Protokollsutdrag skickas till:

Regional utvecklingsdirektör